

RESPONSe

Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u jadranskim regijama

PERCEPCIJA KLIMATSKIH PROMJENA

Za definiranje i primjenu najboljih i najučinkovitijih mjera ublažavanja i prilagodbe na klimatske promjene ključna je uključenost lokalnih dionika. To su ljudi, udruge, agencije i uprave koji žive na području od interesa i stoga znaju lokalne potrebe i kritične probleme te imaju koristi od učinaka provedbe mjera ublažavanja i prilagodbe. Međutim, različiti dionici mogu imati različita predznanja i različite potrebe pa je stoga važno uključiti ih u što većem broju.

Javne uprave i građani imaju temeljne uloge u zajednici - javne uprave imaju zadatak provoditi strategije ublažavanja i prilagodbe, dok građani, kao konačni usvajatelji mjera, imaju zadatak olakšati provedbu i stvarno djelovanje tih mjera. Istovremeno, percepcija o potrebama određenog područja od strane dvaju dionika može biti bitno različita. Iz tog razloga, u definiranje strategija ublažavanja i prilagodbe koje najbolje odgovaraju određenoj lokalnoj stvarnosti, bitno je uključiti i javne vlasti i građane.

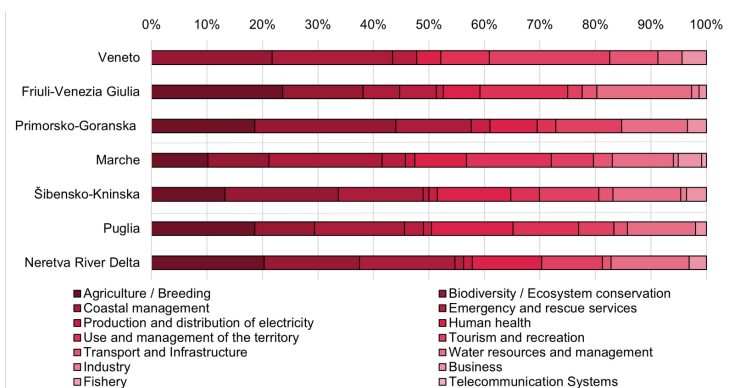
Let's be reSEAlient!

RAZLIČITA PERCEPCIJA

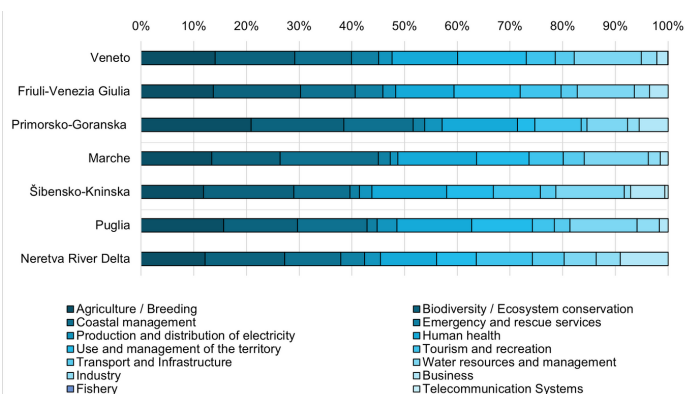
Slijedeći pristup od vrha prema dolje (eng. top-down approach), u Hrvatskoj i Italiji provedena je anketa o percepciji klimatskih promjena među zaposlenicima javne uprave i među građanima, te su uspoređeni rezultati. Raspon pitanja bio je od percepcije klimatskih promjena i njihovog utjecaja na područje od interesa do uloge dionika u suzbijanju klimatskih promjena. Dva najzanimljivija rezultata prikazana su u nastavku:

Na koji sektor najviše utječu klimatske promjene?

Javna tijela

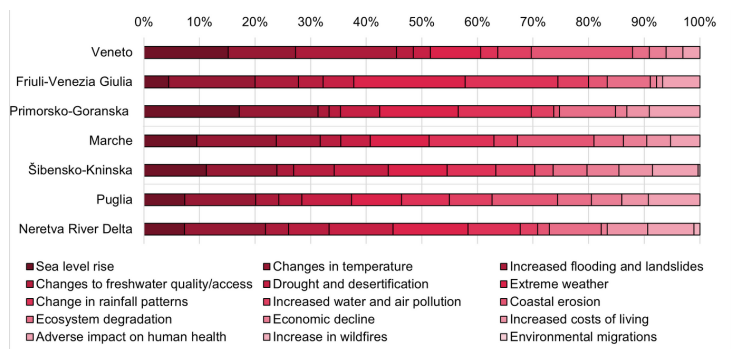

Građani

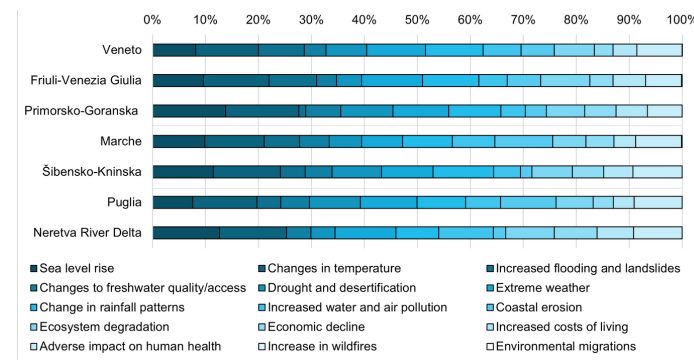

Kakve promjene očekujete na vašem području u narednih pet godina?

Javna tijela

Građani

Za više detalja:

<https://www.italy-croatia.eu/web/response/-/top-down-and-bottom-up-approach-to-adapt-to-climate-change>

KLIMATSKI IZBORNIK

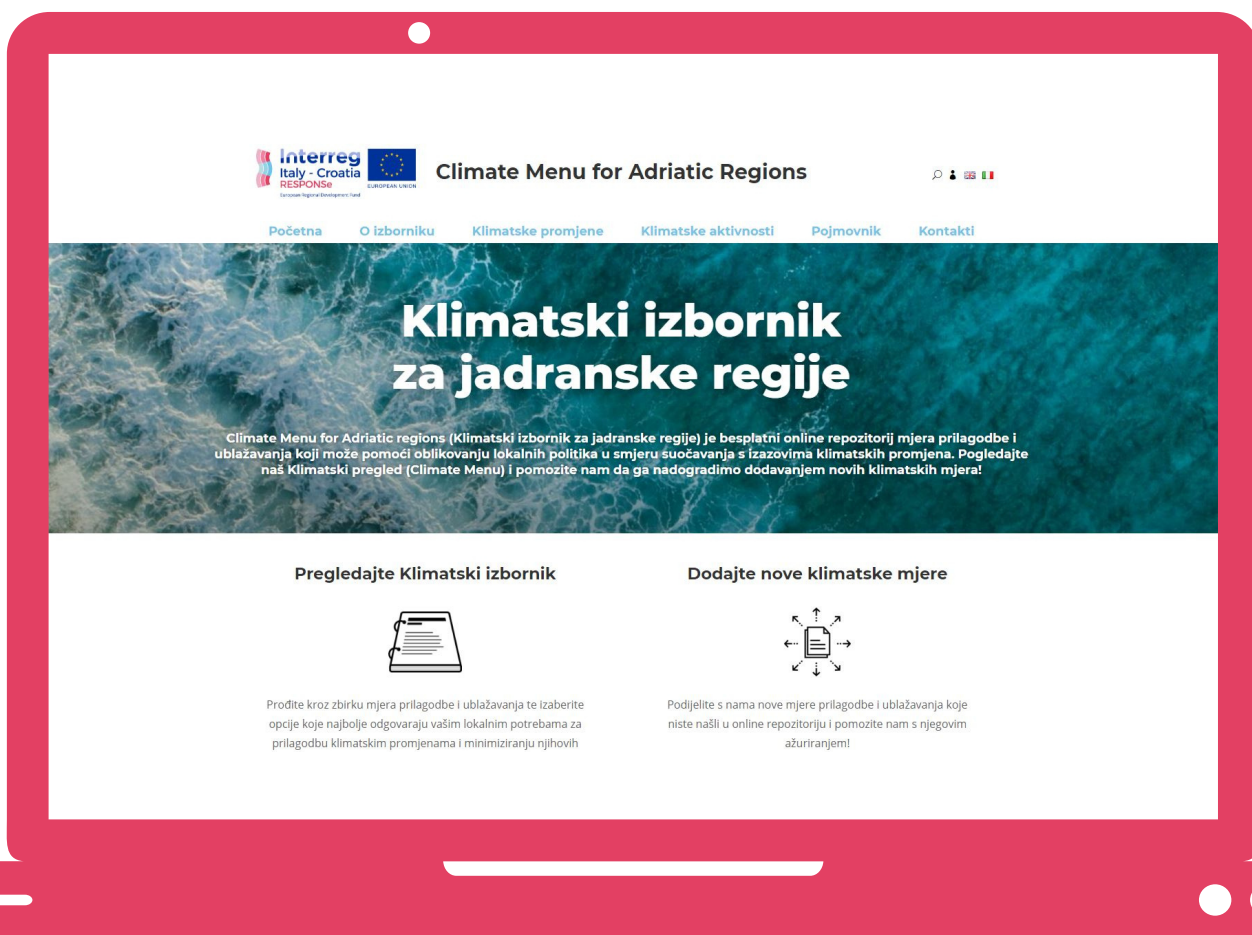
Angažiranje javnih tijela i razvoj strategija prilagodbe provodili su se slijedeći pristup od dna prema gore (eng. bottom-up approach) s ciljem osnaživanja kapaciteta za prilagodbu lokalnih vlasti prilikom planiranja strategija prilagodbe i ublažavanja.

Aktivnosti/mjere su osmišljene za općine koje pripadaju jadranskom bazenu i usredotočene su na njihove potrebe uzimajući u obzir izazove klimatskih promjena u multi-vremenskoj perspektivi i uključuju stajališta lokalnih dionika.

Svih 160 mjera prikupljeno je u klimatskom izborniku koji je jednostavan za korištenje, a koji obuhvaća aktivnosti prilagodbe i ublažavanja grupirane i prilagođene karakteristikama jadranskih pilot područja.

Javna tijela mogu birati između ovih najmodernijih aktivnosti/mjera kod iniciranja planiranja prilagodbe na općinskoj razini.

Klimatski izbornik za jadranske regije dostupan je kao web platforma na tri jezika (engleski, hrvatski, talijanski) na poveznici: <https://www.climatemenu.eu/>

LOKALNI DOGAĐAJI

u talijanskoj regiji Friuli-Venezia Giulia (FVG)

Na području talijanske regije Friuli-Venezia Giulia (FVG), dva Interreg projekta Italija-Hrvatska (RESPONSE i AdriaClim) udružila su snage kako bi doprijeli do lokalnih javnih vlasti i dionika. Kroz četiri informativna i participativna događaja, pod nazivom „KLIMATSKE PROMJENE I LOKALNA PRILAGODBA U OBALNIM I LAGUNSKIM PODRUČJIMA FRIULI VENEZIA GIULIA“ održanih u svibnju i lipnju 2021. godine željelo se potaknuti i podržati aktivnosti lokalnih prilagodbi na klimu. Evo sažetka sastanaka:

1. Poznavanje i upravljanje s klimatskom opasnosti

Učinci klimatskih promjena u regiji Friuli Venezia Giulia već su vidljivi: trendovi pokazuju porast broja vrućih dana (dana s maksimalnim temperaturama višim od 30° C) i porast broja toplih noći (minimalna dnevna temperatura viša od 20° C), te češća pojava obilnih oborina; znanstvenici se slažu da su uzroci klimatskih promjena antropogeni. Budući scenariji (RCP) mogu biti više ili manje optimistični, ali trebali bismo biti svjesni da još uvijek imamo priliku napraviti promjene prije nego što utjecaji postanu preoštri.

3. Klimatske politike: stvaranje temelja za planiranje prilagodbe

Ublažavanje i prilagodba dva su lica istog novčića i moraju biti izvršeni u politike klimatskih prilagodbi. Višerazinski pravni okvir mora se uzeti u obzir. Sporazum gradonačelnika za Klimu i Energiju okuplja tisuće lokalnih samouprava koje se dobrovoljno obvezuju implementirati mjere za dostizanje EU ciljeva vezanih uz klimu i energiju. Kad se pridruže sporazumu, potpisnici se obvezuju izraditi Akcijske planove za energetske i klimatski održiv razvoj (SECAP-e).

2. Učinci klimatskih promjena i ranjivost

Procjena rizika i ranjivosti (RVA) ima ključnu ulogu u suočavanju s klimatskim promjenama. Talijansko Ministarstvo za ekološku tranziciju (MiTE - Ministry for the Ecological Transition), preko svoje podružnice CREIAMO PA, ima zadatak ojačati sposobnost javnih uprava/vlasti da se prilagode klimatskim promjenama. Civilna zaštita regije FVG prezentirala je popis ekstremnih vremenskih uvjeta i njima prouzrokovanih šteta koje su zabilježene. Sveučilište iz Trsta izvijestilo je o eroziji obale, scenariju poplava, lokalnom porastu razine mora pojačanom olujnim usporima i visokim plimama.

4. Planiranje i provedba alata za prilagodbu

Alate za planiranje, financiranje i upravljanje prilagodbom na lokalnoj ili višoj razini predstavio je CREIAMO PA, dok su participativni procesi i upravljanje na više razina srž projekta CREW (Koordinirano upravljanje močvarnim područjima u prekograničnom dijelu Hrvatske i Italije) koji je dio prekograničnog programa Interreg Italija-Hrvatska, a koji promiče alat pod nazivom „Sporazum o močvarama“ s ciljem očuvanja bioraznolikosti. Publici je predstavljena i web platforma Climate Adaptation Menu te su pozvani da se uključe u uzbudljivu adaptacijsku igru - interaktivnu aktivnost kojom se izaziva sudionike da primjene strategije i alate za prilagodbu klimatskim promjenama u fiktivnom, ali vrlo realističnom, gradu.

ŠTO SLIJEDI

6

Analiza rizika i ranjivosti projektnih pilot područja

6

Dovršiti akcijske planove (SECAP-e)

1

Praćenje metodologije procjene budućih aktivnosti

1

Završni skup u talijanskom gradu Lignano Sabbiadoro

PROJECT PARTNERS

INFORMEST

INFORMEST
www.informest.it (IT)

APE Agenzia Per l'Energia
 del Friuli Venezia Giulia
www.ape.fvg.it

Energy Management Energy
 of Friuli Venezia Giulia
www.ape.fvg.it (IT)

 REGIONE PUGLIA

Apulia Region
www.regione.puglia.it (IT)

 Energy Institute Hrvoje Požar

Energy Institute
 Hrvoje Požar
www.eihp.hr (HR)

 Agenzia Regionale per la Prevenzione
 e Protezione Ambientale del Veneto

Regional Weather Service
www.arpa.veneto.it (IT)

 UNIVERSITÀ
 POLITECNICA
 DELLE MARCHE

Politechnic University
 of Marche
www.univpm.it (IT)

 DHMZ

Croatian Meteorological and
 Hydrological Service
meteo.hr (HR)

Institute of Oceanography
 and Fisheries
www.izor.hr (HR)

